

Membri titulari ai A.Ș.M. aleși la 3 aprilie 2007

VLADIMIR ARNAUTOV

Doctor habilitat în științe matematice, profesor universitar

Data și locul nașterii: 30 iulie 1939, or. Bolgrad, reg. Odesa

Funcția: Șeful secției matematică teoretică, Institutul de Matematică și Informatică, A.Ș.M.

Direcția de cercetare: Algebra topologică

Cercetări și realizări științifice importante:

Cercetările sale țin de algebra topologică – ramură a matematicii teoretice, situată la confluența a două mari domenii ale matematicii contemporane, și anume a topologiei set-teoretice și a algebrei moderne.

Astfel de obiecte ale algebrei topologice, precum grupurile abeliene local compacte (în particular, grupurile Lie), corpurile local compacte (în particular, câmpul numerelor p -adice) își găsesc o vastă aplicare nu numai în domenii adiacente ale matematicii (ecuații diferențiale, geometrie, etc), dar și în fizica teoretică. Inelele normate, pe care le-a studiat Vladimir Arnautov, fiind un caz particular de inele topologice, se aplică pe larg în analiza matematică și analiza funcțională. În a doua jumătate a secolului trecut, pentru rezolvarea unor probleme ale fizicii teoretice (în particular, ale mecanicii cuantice și teoriei cuantice a câmpului) a apărut necesitatea folosirii în locul câmpului

numerelor reale a câmpului numerelor p -adice. Aceasta a condus la crearea analizei p -adice, una dintre cele mai intensiv dezvoltate ramuri a matematicii moderne.

Vladimir Arnautov a realizat cercetări valoroase în următoarele trei direcții:

1. Teoria radicalilor în inele topologice;
2. Probleme privind prelungirea topologiei unui inel la unele suprafețe ale sale (inele de câțuri, inele semigrupale, etc.);
3. Studiul proprietăților laticelor de topologii de grup și de inel și aplicarea acestor latici la studiul proprietăților grupurilor și inelelor.

Este unul din fondatorii școlii autohtone a inelelor topologice.

Autor a peste 150 de articole științifice și teze la conferințe științifice internaționale. Autor a 3 monografii. Unele dintre rezultatele sale au fost incluse în monografiile despre inele și câmpuri topologice N.Shel (SUA), S.Worner (SUA), W.Wieslaw (Polonia) etc.

A pregătit 13 doctori în științe.

MIHAIL DOLGAN

Doctor habilitat, profesor universitar, cercetător științific principal

Data și locul nașterii: 5 februarie 1939, satul Rediu Mare, r. Dondușeni

Funcția: Șeful sectorului literatura contemporană, Institutul de filologie, A.Ș.M.; șeful Catedrei literatură română și teorie literară, facultatea litere, USM

Direcția de cercetare: Tendințele și legitățile de dezvoltare ale literaturii contemporane și ale criticii literare

Cercetări și realizări științifice importante:

A investigat orientările artistice și stilistice ale procesului literar contemporan. Studiarea integrală a unor mari scriitori naționali – Ion Druță și Grigore Vieru (Monografia colectivă *Opera lui Ion Druță: univers artistic, spiritual, filozofic*. Monografia *Grigore Vieru, adevăratul*). Unul din autorii lucrării academice fundamentale – *Dicționarul general al literaturii române* în 7 volume.

În centrul preocupărilor sale după 1989 s-a aflat studierea literaturii postbelice din Republica Moldova și din România din perspectiva integrării, valorificării și reconsiderării. Prin contribuția sa nemijlocită, în circuitul valorilor naționale din republică, în școala universitară și preuniversitară, au fost incluși cei mai reprezentativi scriitori postbelici din România și Republica Moldova, precum și o bună parte din scriitorii aflați la indice sau marginalizați. Criteriul de bază a fost cel generaționist: de la scriitorii-veterani până la postmoderniști inclusiv. Autor circa a 900 de lucrări științifice, inclusiv 50 monografii, culegeri, materiale didactice. Printre acestea, antologia în 2 volume *Iubire de Metaforă* (2001, 956p.) – o panoramă multilaterală a poeziei moldave postbelice. Pentru prima dată se încearcă o înglobare a tuturor generațiilor de poeți care s-au perindat prin aulele Universității de Stat din Moldova – adevărată forjerie de talente în domeniu.

A ajuns la a șasea ediție antologia de versuri ale studenților universitari de la toate facultățile *Nu e om să nu fi scris o poezie* (2000-2006). Lansarea anuală a acestei cărți, ce include versuri a 40-50 de studenți, poze alese, note bibliografice și indicarea dascălilor de limbă și literatură română ai autorilor s-a transformat într-o adevărată sărbătoare /cinstire a Poeziei în rândul tineretului studios.

Cartea de-o viață, monografia *Polemici literare sau pledoarii întru apărarea poeziei autentice* (2005), a luat Premiul Academiei la Salonul Internațional de Carte Românească de la Iași, în 2006.

Timp de 30 de ani, începând cu 1966, Mihail Dolgan este coautor la mai multe manuale de literatură pentru învățământul preuniversitar, precum și de materiale suplimentare – 9 micromonografii în colecția „Scriitorii moldoveni în școală”.

A pregătit 15 doctori în științe, inclusiv 6 doctori habilitați.

ANDREI EȘANU

Doctor habilitat în istorie, profesor cercetător

Funcția: Șeful secției Istoria Universală, Institutul de Istorie, Stat și Drept, A.Ș.M.

Data și locul nașterii: 16 iulie 1948, satul Sculeni, r. Ungheni

Direcția de cercetare: Cultură și civilizație medievală și modernă, inclusiv învățământ și educație în Moldova medievală; carte și tipar (sec.XVII-XIX); cronică și cronicari (sec.XV-XVIII); istorie ecleziastică și monumente istorice, mănăstiri, cetăți și centre de cultură medievală; mari personalități ale istoriei și culturii naționale (Bogdan al II-lea, Ștefan cel Mare, Dimitrie Cantemir ș.a.); ediții academice de documente și cronică istorice, de opere ale marilor gânditori moldoveni; genealogie; structuri militare și administrative medievale ș.a.

Cercetări și realizări științifice importante:

Autor al concepției privind **Constituirea culturii și civilizației medievale** ca sinteză a unor civilizații de tip sedentare ancorată în substratul autohton geto-dac și cel roman cu a celor de tip nomad, luând drept model cristalizarea culturii și civilizației medievale românești în arealul balcanocarpatonord-pontic. Concepția a fost formulată și publicată sub formă de sinteză în lucrarea Eșanu A., **Cultură și civilizație medievală românească. (Din evul mediu timpuriu până în secolul al XVII-lea)**. Chișinău, Ed. ARC, 1996, 271 p.

Autor al concepției de Studiu monografic model **Istoria mănăstirilor ca centre de cultură și spiritualitate națională** aplicată în volumul **Andrei Eșanu, ș.a. Mănăstirea Căpriană (sec. XV-XX). Studiu istoric, documente, cărți, inscripții și alte materiale**. Coordonator Andrei Eșanu. Edit. Pontos, Chișinău, 2003, 564 p.

A elaborat o nouă direcție în istoriografia

moldavă - *Istoria culturii scrise și a spiritualității medievale* - formulată și publicată în mai multe lucrări.

Autor a 250 de lucrări științifice: monografii, culegeri de studii, lucrări de sinteză, valorificări de izvoare istorice, articole și compartimente în reviste și lucrări colective.

A pregătit 5 doctori și un doctor habilitat în istorie.

BORIS GAINA

Doctor habilitat în tehnică, profesor cercetător

Data și locul nașterii: 17 august 1947, s. Chițcanii Vechi, raionul Telenești

Funcția: Secretar Științific General al A.Ș.M. (de bază); Colaborator științific principal Oenologie Institutul Național al Viei și Vinului (cumul); profesor Biotehnologie alimentară Universitatea Tehnică a Moldovei

Direcția de cercetare: Oenologie, uvologie și biotehnologie vitivinicolă; tehnologia băuturilor alcoolice și nealcoolice

Cercetări și realizări științifice importante:

A formulat și promovat conceptul, conform căruia asigurarea și garantarea unei calități înalte, competitive a produselor viti-vinicole este posibilă nu numai prin ameliorarea calității strugurilor de viță de vie cu utilizarea eficientă a biopreparatelor botriticide în lupta cu mușgaiul cenușiu *Botrytis cinerea*, dar și a levurilor, bacteriilor și enzimilor în procedeele de prelucrare a materiei prime viticole cu utilaj nou performant.

Direcția științifică în aspect fundamental, realizată în baza acestui Concept, ține de imobilizarea proteinazelor și pectinazelor în scopul degradării biopolimerilor din suc și vinuri, precum și de utilizarea levurilor *Saccharomyces* și *Schizosacckaramyces* pentru realizarea controlată și dirijată a procesului fermentării glucido-alcoolice a mustului.

Pentru prima dată a fost formulat principiul fundamental al sinergizmului dintre enzimele β -glicozidazice cu produsele decuplării terpenolilor din precursorii de arome – glicozidelor și a bacteriilor malo-lactice de transformare a acidului malic în cel lactic.

Investigațiile sale au contribuit la includerea în sortimentul de viță de vie a țării de noi clone europene și autohtone, de noi soiuri cu rezistență sporită la factorii biotici și abiotici a mediului; înființarea de noi plantații înalt productive; organizarea producerii vinurilor de calitate superioară și competitive în baza varietăților Chardonnay, Muscat, Pinot noi ș. a., precum și a vinurilor ecologice noi; excluderea importului de vase și materiale din stejar, relansarea exportului de materiale și vase din *Quercus* crescut în Moldova în țările Uniunii Europene.

Un loc deosebit în palmaresul realizărilor academicianului Boris Gaina îl ocupă studiul compușilor biologici activi din struguri, suc și vinuri și recomandările științific argumentate de utilizare a acestor produse curative în revoterapie și oenoterapie.

Autor și/sau coautor a 335 publicații științifice, dintre care 30 în Franța, Italia, Cehia, Germania, România, Bulgaria etc. Autor a 9 monografii, coautor de lucrări didactice. Coautor a 33 brevete de invenții, a 35 mărci de vin, a 11 acte normative, a Legii Viei și Vinului nr. 57-XVI din 10.03.2006 din Republica Moldova.

A pregătit 7 doctori în științe.

EVA GUDUMAC

Doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar

Data și locul nașterii: 6 mai 1941, comuna Tătărauca Veche, județul Soroca

Funcția: Șefa Catedrei chirurgie, ortopedie,

traumatologie și anestiziologie pediatrică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”

Directia stiintifica: Chirurgie, ortopedie, traumatologie si anestiziologie pediatrică

Cercetări și realizări științifice importante:

Autoare a noi mijloace tehnice de diagnostic și chirurgie, bazate pe mecanismele etative și fizio-patologice, care au contribuit substanțial la dezvoltarea chirurgiei pediatrice din țară. Pentru prima dată, în baza investigațiilor fizio-patologice și morfo-funcționale a fost elaborat algoritmul de diagnostic strict diferențiat în malformațiile bronho-pulmonare, digestive, hepatice, renale, osteoarticulare, etc. la copii.

A elaborat în premieră noi tehnici chirurgicale, eficacitatea cărora este confirmată de peste 5 000 intervenții chirurgicale – operații reconstructive în afecțiunile malformative, precum hernia diafragmatică, anomaliiile intestinului, ficatului, căilor biliare, vasculare, mediastinale, a glandelor suprarenale etc.

Implementarea tehnicilor elaborate în practica chirurgiei pediatrice din țară au redus esențial numărul de decese și complicații. Tehnicile respective se utilizează în Rusia, România, Ucraina.

În elaborarea schemei de patogenie, în rezultatul studiului său personal a 25 000 de copii cu procese septice purulente au fost utilizate, de rând cu evaluarea clinică, imagistică, și studiile mediatorilor inflamatori, sistemelor umorale, cascada coagulării, enzimele protiolitice, citokinele, tumor necrosis factor.

Împreună cu echipa sa a fondat școala științifică de chirurgie pediatrică din Republica Moldova. Este fondatoarea unei direcții noi în chirurgia pediatrică autohtonă – chirurgia etativă și fiziologică.

Autoare a peste 260 de articole științifice.

A editat 2 manuale, 3 monografii, 12 recomandări metodice. Coautor a unui Ghid practic.

A pregătit 24 de doctori și 5 doctori habilitați în medicină.

JACOTĂ ANATOL

Doctor habilitat în biologie, profesor universitar

Data și locul nașterii: 21 iunie 1941, comuna Bădrajii Noi, jud.Edineț

Funcția: Director, Institutul de genetică și fiziologie a plantelor, A.Ș.M.

Directia de cercetare: Genetica și fiziologia rezistenței plantelor

Cercetări și realizări științifice importante:

Contribuții valoroase la cercetarea mecanismelor moleculare, celulare și organismice ale stresului la plante; identificarea și localizarea în genom a factorilor genetici ce controlează rezistența plantelor la condiții nefavorabile de mediu.

A identificat markeri morfologici, biochimici și moleculari ai caracterelor cantitative la culturi agricole.

A elaborat biotehnologii vegetale avansate; a argumentat rolul bioregulatorilor naturali în reglajul expresiei genelor și-n agricultură.

Autor și coautor a circa 400 lucrări științifice în diferite țări, inclusiv 5 monografii (3 în colaborare) și 6 lucrări metodice.

Autor, împreună cu profesorul ieșean Ion Bâra, a unei lucrări în premieră – Dicționar explicativ de genetică (2006).

Autor a 24 brevete de invenții, 4 recomandări pentru aplicare în Agricultură.

Coautor a 20 soiuri de plante: triticales, grâu, arahide, tomate, plante aromatice, implementate pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

A fost menționat cu circa 20 medalii de aur, argint, bronz pentru merite de inventică.

A pregătit 16 doctori în știință.

VICTOR LACUSTA

Doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar

Data și locul nașterii: 5 iunie 1951, or. Bălți

Funcția: Șeful catedrei Medicină Tradițională, Kinetoterapie și Fizioterapie a USMF “N. Testemițanu”

Direcția de cercetare: Fiziologia sistemului somato-visceral reglator-energetic

Cercetări și realizări științifice importante:

A elaborat o concepție nouă: sistemul somato-visceral reglator-energetic, care reprezintă un sistem fiziologic de reglare a homeostaziei informațional-energetice a organismului uman.

În baza acupuncturii tradiționale și a sanocreatologiei în colaborare cu academicianul T. Furdui a fost fondată o nouă direcție în biomedicină: acupunctura sanocreatologică, care are ca scop menținerea dirijată a sănătății prin acupunctură. În baza acestei concepții au fost elaborate și implementate metode noi de electro-și termodiagnostic, profilaxie și tratament ale afecțiunilor sistemului nervos, organelor interne și ale aparatului locomotor.

Fondator al școlii științifice în domeniul fiziologiei clinice și medicinei tradiționale.

Autor și coautor a 371 publicații științifice, inclusiv 18 monografii și 3 manuale, printre care “*Чжень-цзютерапия болевых синдромов и неотложных состояний*”, “*Традиционные основы акупунктуры*”, “*Традиционная клиническая акупунктура*”, “*Анатомо-физиологические и биоэнергетические основы санокреатологической акупунктуры*”, “*Tratat de acupunctură clinică*”.

A pregătit 9 doctori și 1 doctor habilitat în științe medicale și biologice.

MIHAIL POPOVICI

Doctor habilitat, profesor universitar

Data și locul nașterii: 29.10.1942, s. Podoima, r. Camenca

Funcția: Director al Instituției Medico-Sanitare Publice Institutul de Cardiologie al Ministerului Sănătății din Republica Moldova

Direcția de cercetare: Studiul fundamental al proceselor metabolice ce specifică miocardul afectat prin diferite tipuri de cardiomiopatii și miocardite.

Cercetări și realizări științifice importante:

Într-un termen relativ scurt Mihail Popovici împreună cu echipa sa a constituit o Școală științifică care s-a impus prin investigații novatoare, unele din ele efectuate în colaborare cu mari centre europene și americane, asupra diferitor aspecte de etiopatogenie, diagnostic și tratament al miocarditelor și cardiomiopatiilor.

Printre elaborările științifice ale profesorului Mihail Popovici și Școlii sale se pot cita:

- conceptul instalării cardiomiopatiei care estimează alterarea primară a membranelor mitocondriale cardiomiocitare drept un factor ce determină afectarea sintezei compușilor fosfatomacroergici și funcționarea pompelor de calciu, efecte ce vor conduce în timp la insuficiență cardiacă;

- conceptul propagării impulsului cardiac dependent de conexiune în miocardul normal, în miocardite și cardiomiopatii;

- conceptul utilizării remediilor naturale (pectina de măr), cât și a substanțelor biologice active de origine algică (BIOR) în calitate de antiaterogene polifuncționale;

- coautor al concepției de combatere a maladiilor cronice noncontagioase prin diminuarea factorilor de risc.

Autor a 430 de lucrări științifice. Deținător a 19 brevete de autor. A pregătit 7 doctori în științe.

POSTOLATI VITALIE

Doctor habilitat

Data și locul nașterii: 19 iulie 1937, s. Techinovca, r. Iampol, regiunea Vinița, Ucraina

Funcția: Director al Institutului de Energetică, A.Ș.M.

Direcția de cercetare: Energetică

Cercetări și realizări științifice importante:

Autor al unui nou tip de linii de transport al energiei electrice de curent alternativ (LEA). Acestea, în comparație cu tipul obișnuit de linii electrice, posedă capacitate de transmitere mai majorată cu 20-40%, parametri de regim îmbunătățiți, exercită un impact ecologic mai redus și permit de a economisi cu 10-30% investițiile capitale în construcție, reieșind din calcul pentru o unitate de putere indusă.

A elaborat teoria unor astfel de linii electrice, creat modele matematice, executat modele fizice, în baza cărora pentru prima dată au fost construite și încercate LEA experimentale și industriale de 10-110 kW. A propus noi principii ale executării constructive și în formă de scheme a LEA, de asemenea și procedee de reglare a fazelor parametrilor regimurilor liniilor electrice și sistemelor care le conțin.

A formulat concepțiile formării și dezvoltării sistemelor electroenergetice în baza liniilor electrice de tip nou. Liniile electrice propuse, cercetate și

elaborate prezintă o noutate în plan științific și au valoare practică.

Este coautor al programului de dezvoltare a energiei republicii pentru perioada până în 2010 (materiale de bază), concepției de dezvoltare a energiei pentru perioada de până în 2020, Strategiei și Programului de valorificare a surselor regenerabile de energie până în 2010 și pentru o perioadă mai îndelungată, în perspectivă, a Programului de descentralizare a termoficării organelor și localităților RM și concepției de dezvoltare a sistemului de termoficare a municipiului Chișinău.

Autor a 28 brevete de invenții și 21 patente de peste hotare (inclusiv din SUA, Anglia, Franța, Canada, Germania, Suedia și Japonia).

Autor a 248 de publicații științifice. Redactor-șef al revistei electronice "Problemele Energicii Regionale", Chișinău, Institutul de Energetică al A.Ș.M., din 2005. Membru al redacției revistei internaționale "Economia regiunilor" (Rusia), din 2004.

A pregătit 6 doctori în științe.

GHEORGHE RUSNAC

Doctor habilitat, profesor universitar

Data și locul nașterii: 23 noiembrie 1942, s. Ocnița, r. Edineț

Funcția: Rector al Universității de Stat din Moldova (din 1993 până în prezent)

Direcția de cercetare: Științe politice; formarea partidelor și mișcărilor social-politice în Republica Moldova; mass-media și politica; sistemul electoral în Republica Moldova; evoluția învățământului superior în Republica Moldova.

Cercetări și realizări științifice importante:

Este fondatorul școlii de politologie în Republica Moldova, în cadrul căreia se efectuează cercetări în următoarele domenii: formarea partidelor și mișcărilor social-politice în Republica Moldova; mass-media și politica; sistemul politic din Republica Moldova; alegeri prezidențiale, parlamentare și locale în Republica Moldova.

Este fondator al Facultății de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative a Universității de Stat din Moldova.

A elaborat conceptul științific de stasiologie – știința despre geneza și activitatea partidelor politice, unitatea și diversitatea programelor și doctrinelor acestora în societatea contemporană în Republica Moldova. Procesul de constituire a sistemului pluripartidist în Moldova; comportamentul politic al electoratului; cultura și conștiința clasei politice; relațiile dintre securitatea ecologică, mass-media și politică, sistemele politice, migrație.

Autor și coautor a peste 240 lucrări științifice, inclusiv 9 monografii, 10 manuale și 2 dicționare. Lucrările științifice, suporturile de curs, programele analitice și alte lucrări metodico-didactice ale lui Gheorghe Rusnac sunt utilizate în procesul instructiv-didactic și de cercetare științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor Universității (Gheorghe Rusnac ș.a. *Republica Moldova: istoria politică. 1989-2000*. Chișinău, 2000. 2 vol.; *Gheorghe Rusnac ș.a. Globalistica. Globalizația și integrația, globalinăe problemî sovremennosti, antiglobalism*. Chișinău: CEP USM, 2006; Gheorghe Rusnac ș.a. *Mîstroim Evropu. I ne tolico*. Chișinău: CEP USM, 2005; Gheorghe Rusnac ș.a. *Istoria Universității de Stat din Moldova în 2 volume*. Chișinău: CEP USM, 2006; Gheorghe Rusnac. *Trudovaia migrația v lițah: liudi i sudibi*. Chișinău, 2000; *Stasiologia: Ghid metodic la cursul universitar*. Chișinău, 2003 etc.)

A pregătit 10 doctori habilitați și 9 doctori în științe politice.

GHEORGHE ȚÎBÎRNĂ

Doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar

Data și locul nașterii: 16 februarie 1944, or. Sângerei, Republica Moldova

Funcția: Șeful Departamentului de Chirurgie oncologică a tumorilor capului și gâtului; vicedirector pe problemele științei al Institutului Oncologic din Moldova, Secretar științific al secției medicale a A.Ș.M.

Direcția de cercetare: Oncologia. Diagnosticul, tratamentul chirurgical și reabilitarea bolnavilor cu tumori a regiunii capului și gâtului. Profilaxia cancerului (stresul).

Cercetări și realizări științifice importante:

Fondator al școlii științifice de chirurgie **Oncologia capului și gâtului**. Autor al unor noi tehnologii de diagnostic și tratament chirurgical al cancerului. Din cele mai importante se pot menționa: suturarea mecanică a defectului faringelui după laringectomie; elaborarea noilor intervenții chirurgicale în tratamentul tumorilor maligne local-avansate în regiunea capului și gâtului; metoda nouă de criochirurgie în tratamentul formelor localizate ale cancerului capului și gâtului; elaborarea metodelor plastice cu lambourile pediculate (cervical, delto-pectoral, toraco-dorzal, cervico-humeral) în tratamentul chirurgical al tumorilor capului și gâtului; elaborarea metodei microchirurgicale în tratamentul și reabilitarea bolnavilor oncologici; perfecționarea metodei combinate de tratament ale tumorilor regiunii capului și gâtului cu aplicarea factorilor fizici (crioterapia, hipertermia, lazeroterapia); metoda nouă de tratament al cancerului laringian cu insuficiența respiratorie.

Implementarea acestor noi metodici de tratament au permis îmbunătățirea rezultatelor de tratament cu 15%.

Autor a 310 publicații (48 în reviste străine), 11 monografii, 7 recomandări metodice. Autor a 11 brevete de invenție.

Din 1995 până în prezent – Președinte, Societatea „Profilaxia Cancerului”.

A pregătit 9 doctori și doctori habilitați.

ION TODERAȘ

Doctor habilitat, profesor universitar

Data și locul nașterii: satul Logănești, jud. Hâncești, 17 august 1948

Funcția: Academician coordonator al Secției de Științe Biologice, Chimice și Ecologice a A.Ș.M.

Direcția de cercetare: Zoologie, Ecologie funcțională, Ecofiziologie, Evoluția, structura și funcționarea ecosistemelor naturale și antropizate.

Cercetări și realizări științifice importante:

Fondator al noii direcții științifice – Biogeochimia Ecofiziologică a Animalelor care a deschis noi frontiere vizând fundamentarea

unor principii necunoscute în cuantificarea funcționării populațiilor animalelor poichiloterme în ecosistemele acvatice și cele terestre.

În cadrul acestei direcții prioritare, pentru prima dată a fost:

demonstrată integritatea funcțională a tuturor organismelor coloniale unicelulare și pluricelulare poichiloterme;

neacceptată doctrina lui Dolnik privind la dependența intensității metabolismului energetic de nivelul de organizare biologică a animalelor;

revizuită concepția „adaptării metabolice” la diferite temperaturi, demonstrându-se universalismul valorii coeficientului Vant Hof (egală a 2,00-2,25) pentru metabolismul energetic și plastic la animalele poichiloterme;

elaborată baza metodologică de estimare a travaliului geochimic cuplat cu intensitatea metabolismului energetic ș.a.;

elaborat conceptul privind universalismul conexiunii fluxului de materie și energie în formarea productivității animalelor poichiloterme cu tipul de creștere exponențial, parabolic și sigmoidal.

Validitatea și probitatea noii direcții științifice este confirmată de școala științifică care a obținut pe parcurs 15 brevete de invenție, editat 14 monografii, cărți și comunicări. Sunt recunoscute monografiile *Общие основы изучения водных экосистем*, *Мотыль Chironomus plumosus L.* editată în cadrul programului UNESCO „Omul și Biosfera”, *Функциональное значение хирономид в биологических процессах водных экосистем* ș.a.

În acest domeniu au fost susținute 19 teze de doctor și 4 teze de doctor habilitat în științe.

*“Savanții, boieri ai inteligenței”
(A. Camus)*

*“Cine caută adevărul
găsește pentru sine și
binele, și frumosul”
(M. Dolgan)*